

Nionde roten, tomt 15

Kvarteret Tenngjutaren

Tjugonde roten 1637–57

Spannmålgatans södra sida

Elfte roten 1657–70

nära och öster om östra hamnen

Erich Carlsson R20 1637: 3 mtl

Malin Hans Sois (tjänstepiga) R20

1637: 3 mtl, 1640, 1641, 1643: 1 mtl, 1642: 2 mtl

Erik Månsson hos Malin Hans Sois 1641: 2 mtl

Erik Cronans botsman R20: 1644: 1 mtl

Jon smed hos Erik Cronans botzman R20 1644: 1 mtl

Michel Primme, Mr Michel Carduansbereder R20 (Se R5 1644:4, 1645:3)

1647, 1654: 5 mtl, 1648: 2 mtl, 1649, 1651, 1655: 4 mtl, 1652: 3 mtl, 1653: 6 mtl

1656, 1657v (XI), (Bosatt här eller närliggande gård)

Rasmus Swensson R20 9.15

1652, 1655, 1656: -9 1657: -16 (XI), 1657h:- 5 1658: 1, 1659–60: ½

Hans Rothgjutare Hans Ternant Rothgjutare omtalas i rote 9 1642–48. 1651: 2–1652 bodde han i rote 20. 1663: ½, 1665: 2 9.15?

Om honom se 9.43. Svärson till Ambrosius Zimmerman d.ä.

Mattes snickare 1658: 3 mtl. Se 9.43.

Jacob Jack och hans måg 1663: 1, 1665: 5 9.15

Jacob Jack omtalas 1654–55 med 3 mantal. – 21.3.1667 Göteborgs RR: Lorentz Jung och David Beck skulle värdera Jacob Jacks kvarlåtenskap, ”som före detta inventerat är. Och eftersom den samma säyes eendels bestå utj hans klädningar, ty ställte rätten utj deras kohr att taga med sig en skreddare, hwilcken de wilja”.

M1676: *Johan Kock skeppskapten*

Hans Kock 1677

Skepparen Nils Nilsson i Önnered

Av lägesbestämningen att döma måste det vara denna tomt, som Nils Nilsson i Önnered lagbjöd första gången den 18.5.1682 och som han köpt av Henrik Speet för 2155??? rdr (huseköpspenning 7.16). Den skulle vara belägen på Spannmålgatan mellan Anders Torssons gård i väster och Carl Bentssons gård i öster. (Henrik Speet återfinnes ej i Göteborgs borgarlängd.) Den 2.4.1683 omtalas, att *Måns Jonsson* hade köpt hus och gård av Nils Nilsson i Önnered – tydligen hade denne redan tidigare ägt gård i Göteborg men vilken Måns Jonsson det rör sig om och var gården

låg är okänt. Domboken omtalar, att det ännu återstod 30 rdr, som borde ha betalats före näst förli-den julhögtid.

Resolutionsboken omtalar att Nils Nilsson den 9.2.1682 fick burskap på *Ambjörn Anderssons* och *Hans Anderssons* borgen. Den 6.4.1682 nämnes, att Nils Nilsson och *Olof Persson* ägde lika del i *farkosten Storken*. De fick sjöpass genom Öresund och åt Östersjön. ”Nils i Önnered hemma i Göteborg will här i från och till Landskrona med sin skuta om 11 läster” (År? Göteborgs drätsel F II 879, 134 Nr 173)

Den 27.8.1693 intygades det på framlidne skepparen Nils i Önnereds änka *hustru Annika Olofsdotters* rekvisition, att hennes hus och gård på Spannmålgatan mellan skepparen Anders Tors-sons och Roluf Segelsömmares gårdar hittills hade varit skuldfria. Denna Annika Olofsdotter bör vara identisk med den Nils Nilssons hustru med detta namn, som den 18.8.1680 stämdes av *to-baksinspektör Sveno de Blom*.

Enligt årshandlingarna den 27.2.1702 (E IIa:16) berättade ”Annika i Önnerij”, att hon ”8 dagar för förflöttne Juhlefest, då iag om affton klåckan 5 gick uthur Bönen och till mitt fattiga näste föll uthi den stora halekan och bröt mitt högra been”. Fältskären pretenderade 15 d smt.

Den 27.2.1699 uppbjöd banken Annika Olofsdotter gård för 120 karoliner. Den 28.4.1704 upp-bjöd *handl. Olof Persson* avlidna hustru Annika Olufsdotters hus, som han hade inlöst för skuld i banken. Uppgifter finns också i 1704 års dombok att Olof Persson inlöst *borgmästaren Hans von Gerdes* pretention i Annika Olufsdotters i Önnereds hus och gård, vilken uppgick till 125 d smt. Med hans egen fordran på 22 d smt 4 öre och hans *syster Cecilia Persdotters* på 23 d smt samt resterande hushyra uppgick summan till 191 d 4 öre (Se också årshandlingarna E IIa:17 om borgmästare Hans von Gerdes pretention i sal. Nils i Önnereds hustrus hus och gård). I magistratens registratur Ba:17 berättas den 15.2.1706 om ”Nils i Önnereds hustru Annika Olufsdotters lånerest”: ”Som elliest hoos oss warit kallad Annika i Önnered. Inte lång tid efter hennes gård vid auktionen häri Göteborg blev försåld är hon med döden avliden och har ingen egendom efter sig i löst eller fast efter sig lämnat, så att der icke hennes vänner och anhöriga bekymrat sig om hennes begravning hade det icke funnits något att komma henne till jorden med. Hennes cautionist Anders karduanmakare var en oförmögen och alldeles avsigkommen löftesman, som intet äger kläder på kroppen, fast mindre någon fast eller lös egendom att göra exekution över. Han hade icke på många år haft någon lycka eller framgång i sin näring, sedan han för många år sedan kom i skuld för uppburna stadens inkomster för sin rotmästaretjänst. Han miste då den lilla husk-råpa, som han då ägde.”

Klädmakaren Daniel Klang

Den 26.9.1704 inlevererade klädesmakaren mäster Daniel Klang i egenskap av framlidna hustru Annika i Önnereds måg de penningar, som hans svärmoders hus hade varit graverat för i banken och som handelsmannen Olof Persson nu hade löst till sig. Denne Daniel Klang vann burskap den 20 oktober samma år. I en inlaga till magistraten den 19.9.1710 klagade klädesvävaren Daniel Klang över att han alltsedan han kom från Stockholm hade hindrats av sina ämbetsbröder att själv arbeta och hålla gesäll (Gbg RR och mag. EIIa:22). Enligt en annan årshandling (EIIa:24, 15.2.1712) och domboksutdrag från 16.1.1712 tvistade *Hans Coopman* och mäster Daniel Klang i klädesvävareämbetet. Det gällde privat arbete varigenom ”manufakturieintressenternas arbete hade kommit att studsas”. Klang skulle icke i rätt tid gjort sin leverans.

Daniel Klang debiteras i skattningslängden 1715 för tomtvärdet 100, husvärdet 200 och lösöre-svärdet 50 d smt.

Den tobaksökande klädesmakaren Daniel Klang anges 1717 ha *hustrun Maria Nilsdotter*.

Klädesvävare Daniel Klangs hus på Spannmålgatan uppbjöds den 24.3.1729 av *Joh. Andr. Olbers* för ett lån av 200 d smt och den 5.4.1731 av *rådman Hans Coopman* för en fordran av 504 d 27 2/3 öre smt. Men 1730 stod gården skriven på *borgaren Peter Hansson*.

Redan 1732 kallas den *färgaren Abraham Dahlgrens* nya (eller andra) gård och kallas öde. Abraham Dahlgrens änka äger ”bakgården” 1745.

1752–60 ägdes gården av *färgaren och fabrikören Nikolaus Backman*, vars två hus och gårdar vid Lilla bommen och hamnen samt ett tredje vid Spannmålgatan värderades 1759.

1765–90 var det ”fabrikören eller rättare sagt färgaren Nils Bolanders bakgård” (med tomtöreslängdens 1765 uttryck. Se 9.17.). År 1800 talar tomtöreslängden om avlidne färgaren Bolanders arvingars ödetomt.

År 1807 tillhörde hälften av gården *färgaren G. E. Bolander* och hälften *snickaren Sven Brandin*. Om denne Brandin berättar Berg (II:1–2, 374) följande: Död 23.7.1820. Burskap 4.8.1786 som snickaremästare. Efterlämnade ett två-vånings grundmurat stenhus, byggt på halva tomten nummer 13, hela nummer 14 och halva nummer 15 i nionde roten Spannmålgatan, 2 600 rdr banco. Gift med *Johanna Wennerstedt*, död 18.5.1825, dotter av *snickaremästare Jonas Wennerstedt*, död 2.6.1788, och *Helena Beata Ahlgren* samt förut gift med en Möller.

Senare uppbud av 9.13--15

snickare N C Dahlgren

21.2.1853